

Nro. 41.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Adált Bétsből, Pénteken Május 22-ik napján
1807-ik esztendőben.

Hadi Tudósítások.

Semmi nevezetes hadi történetekről nem tétetik még ma is semmi emlékezet a' közönséges levelekben. A' nagy készülétek azonközben kétségbehozhatatlanok, mint hogy minden levelek ezeknek emlegetésivel vannak tele.

Azok a' két Frantzia Osztályok, a' mellyek a' Gen. Molitor és Boudet vezérlesei alatt az Olasz határok felől nagy siettséggel folytatják a' Fr. nagy tábor felé útjokat, a' közelébbi tudósítások szerént már a' Szakszoniai vidékeken jártak, és így nem soká megérkeznek a' tsatázó mezőre. Azonközben ugyan oda már bizonyos tudósítások

szerént az Orosz seregeknek is igen számos csoportok megérkeztek segedelmekre. A' vállogatott emberekből álló Orosz testörző sereg April 6-kán jött még a' jég hátán által a' Memel vizén. Ezen kívül minden órán várták még egy jó számú tartalék seregek megérkezését. Ez a' testörző sereg 25 ezer emberből áll.

A' Svéd és Frantzia Vezérek között köttett fegyvernyúgvásznak egygyik tikkelyén, a' melyben t. i. a' volt meghatároztatva, hogy ha valamelyik rész a' hadakozást el akarja kezdeni, arról tíz nappal előre tartozzek jelentest tenni, ilyen változás tétetett: — „A' Frantzia és Swéd seregek el nem kezdhetik az egymás ellen való ellenségeskedést, addig, míg affelől egymást, nem 10 napokkal, hanem egy hónappal előre nem tudósítják.“

N a g y B r i t a n n i a.

Végezete a' Gen. Achmuty levelének, a' melyben Montevideónak az Anglusok által lett elfoglaltatását leirta: — „

„Mind két részről feles számú emberek estek-el, a' melly után a' Spanyoloknak bal csoportok hátat adott, és a' városig hátrálván, egész addig kergettetett. Az ő jobb szárnyek minden tába való botsátkozás nélkül vissza tért a' város felé. Ugy voltam tudósittatva, hogy az ellenség' általmazó készülete a' várban gyenge, és az örző sereg a' vakmerő ellentállásra nem elégséges számmal volna, hanem ellenkezőről gyöztem-meg végezetre magamat. A' vár erőffégeit igen jó állapotban találtam, a' mellyek 160 ágyuk által vé-

delmeztettek, 's az ágyuzók derék módon tették a' szolgálatot. —

„Előbb az ő ágyus tsajkáiknak megzabolaztatásokra készítettünk egy 2 ágyus battériát. Más nap (u. m. 25-ikben) a' vár ellen is nyitottunk ki egy 4 hufzonnégy fontos és 2 mozsaras battériát, 's egyfzersmind Fregátjaink is minden lapos hajóinkal egyetemben hozzá kezdettek a' vár falaira való tüzeléshez. Látván azonközben, hogy az őrző sereget mind ezek által is rá nem vehetem a' várnak feladására, 28-ikban még egy battériát készítettem 1000 lépés távolságra a' fellegvártól, a' melyből 6 hufzonnégy fontos ágyuk kezdették dongetni a' falakat. A' bástyák és vár prémezetjeik nem soká meg is rongyosodtak: hanem a' fő falaknak nem sok kárt lehetett tenni. Ehez-képpest egyebütt békét hagyatván a' tüzelésnek, a' tengerre nyíló kapunál állittattam-fel egy battériát, arról próbálván 6 fontos ágyuk által lyukat lövöldöztetni a' várfalan, a' melly az ellenségnek rettentő ágyuzása mellett is Febr. 2-dikán olyan nagyságúnak lenni találtatott, hogy a' rajta való bérohanást megpróbáltathatónak lenni itéltük. Tehát kiadtam a' következő reggelre a' bérohanás eránt való rendeléseket, 's az alatt az ellenséges vezértől a' várat felkértem. Nem vévén a' határozott időnek elkövetkezése előtt semmi választ tőlle, seregeink a' bérontásra azon éjjel kiállottak, és elő felé kezdettek nyomúlni, a' mellyet a' várbéliek észre vévén rettenetesképpen ágyuzni kezdettek rájuk. Ez a' dolog egy orával viratta előtt kezdődött-el. Az ellenség azon éjjel

a' várfalán tsinált lyukat, hogy azt a' bérontani akarók meg ne találják, bőrökkel bé tsinálta vala, 's igen setét lévén, egy fertály oráig kéntelenítettett azt a' mi első tsoportunk keresni, a' mely alatt szünetlen szorta réa az ellenség a' várfokairól a' golyobist. Kapitány R e n n y találta-meg a' lyukat és ment is leg előbb bé rajta, hanem azonnal el esett; a' mely miatt azonközben derék vitézeink meg nem ijedvén többen kezdettek bérontani, 's a' lyuk előtt álló ellenséges tsoportot vitéz módon visszafordították. Az utzákon ágyuk voltak kifizegettetve, hanem katonáink azokat felforgatván, az ellenséget az utzákról elkergették. Virradóra már tsak a' felső vár vagy az úgy nevezett felleg-vár vala még hátra a' megvétélre: hanem ez is nem soká feladta magát. Virattkór már annyira helyreállott vala a' tsendesség, hogy az alzfzonyok félelem nélkül járkáltak az utzákon. —

„Az Anglusok közzül ezen tudósítás szerént elestek 10 tisztek és 135 közemberek; a' tisztek között két Oberstlieutenántok. Sebet kaptak 30 tisztek és 399 közemberek. Nem találtatnak 21 közemberek. — Nyertek az Anglusok 229 ágyut, mellyek között a' leg nagyobbak 24 a' leg kissebbek 1 fontosok; és 7 mozsarat. Az ellenség' vesztesését Febr. 2-kán 2 vagy 3 száz elestekre és 1500 sebésekre: a' bérohanás alkalmatosságával pedig valami 800 elestekre és 1500 sebésekre teszik. A' több Spanyolok valami 15 százan tsajkákra ülven elfutottak, valami 2 ezeren pedig, D o n P a c u i l B u i s H u g i d e n nevű Kormányozójokkal egyetemben, fogságra estek.

Londonból April. 27-kén. A' Gibraltár-
ból érkezett tudósítások szerint Mártzius elején
feles számú hadi hajók eveztek ott bé a' Közép-
tengerre, sok hadi, gyújtó és égető készülétekkel;
és olyan rendelés volt mint hallatott eleikbe adat-
tatva, hogy Mártzius 15-kéig a' Dardanellákhoz
megérkezessenek, a' melly környülállásból azt
hozzák-ki némelyek, hogy ha szintén Admirális
Düekworth egy ideig félbe hagyta is Konstantzi-
nápolynak szorongatását, segittsége érkezvén ahoz
ismét hozzá foghat.

Azt irták vala közelebről néhány rendbéli
tudósítók, hogy Gen. Crawford is a' Plata torká-
hoz kötött volna ki a' vezérlése alatt lévő expedi-
tzióval, a' hol azt Montevideónál a' Gen. Ach-
muty seregével egygyesítvén, most már Buenos-
Ayres ellen fognának egygyesített erővel elő nyo-
múlni: most azonban a' Jamaikai leveleknek
megérkezésekkel, a' mellyek Mártzius 14-ikén in-
dultak-el onnan, véletlenül az a' hír terjedett-el,
hogy Gen. Crawford, Déli Amérikába ugyan, hanem
annak leg felső vagy Északi partjára az ugy neve-
zett Terra Firmára szállott-ki, a' hol C u m a n a
nevü Spanyol várost azonnal elfoglalta. — Ugyan
ezen tudósítások szerint eszébe vevén Anglus Ad-
mirális Cochrane, hogy egy Er. hadi hajós tso-
port Európából oda az Amerikai tengerre megér-
kezett volna, azonnal kivezett a' Jamaikai kikö-
tőhelyből ezen ellenséges hajós tsoportnak felké-
resésére. — Mint némelyek vélekednek ez az el-
lenséges hajós tsoport, az, a' melly nem régen a'
Rocheforti kikötőhelyből kilopta magát, és 4 Fre-
gatokból áll.

Frantzia Birodalom.

Arra a' levelére Napoleon Császárnak, a' mely által az 1808-ik esztendőbéli Kiírottaknak (Conscriptusoknak) előre lejendő kiállittatásokat kívánta a' Szenátustól, ez ekképpen válaszolt: — „

„Császár! Az a' levél, a' mellyet Cs. K. Felséged hozzánk a' maga fő hadi szállásáról Osterreichből küldött, 's az abban találtató Senatus-Consultum, ujjabb bizonyságául szolgál a' F. ged nagy előre való vigyázóságának, a' melly szerént semmit nem akár a' szerentsé játékára bízni, mi helyest a' Fr. Birodalomnak java és Európának alapotja forognak kérdésben. A' haza fegyverbe öltözteti a' maga fiai között azon 80 ezeret, a' kiknek az 1808-ik esztendőben kellett volna, a' F. ged zászlói körül öszfze gyülekezni. Annak ohajtása, hogy az igazságos és ditsőséges hadakozásnak tartós békesség vethessen véget, és hogy a' mi elméinkből, a' mellyeknek letsendesítettések leg terbesebb munka, nyugodalmunknak megzavartathatása eránt minden félelem egészfen kiöltattathassék, arra határozták Felségedet, hogy ezen kiíratott fiatalokat 6 hónapokkal előbb öszfze gyűjtse a' maga zászlói alá, mint, egyéb nem ilyen fontos környúlállások között tselekedte volna. Az alatt, míg az az időpont elkövetkezne, mikor a' katonai pályafutásnak előttök meg kellene nyílni, a' hazában és úgy szollván mintegy önnön tűzhelyeik körül maradván, könnyebb, épületesebb, és a' Státusra nézve hasznosabb módon hozzá szoktattatnak a' hadi munkákhoz. Részesíti

Cs. K. Felséged őket azon ditsősségből, hogy a' Fr. Birodalom' partjait és határait védelmezzék. A' Fr. Birodalom belső részeiü lévő lógerekben bétölthetik helyeiket azoknak a' tsatázásokban öszült tsoportoknak, a' kik végezetre az ő régi szolgálataiknak nemes jutalmát, a' mellyet ők ily nagy buzgósággal kívánnak, tudniillik azt a' ditsősséget, hogy ismét, a' Cs. K. F. ged szemei előtt viaskodhassanak, mostanában elfogják venni. —

„Ha a' sziget' lakosai a' magok elementomjokat (a' vizet) oda hagyván, a' lógerekkel és várakkal fedett földre kifzállani bátorzkodnának, ez az ifiakból álló ármádia fogná nékiek megmútatni azt, hogy a' bátorság minden idejü Frantziákban egyformálog találtatik, és hogy nem soká megbánatja a' sziget' lakosaival azt, hogy olyan próbatettek, a' mellyet a' Frantzia népnek, önnön erejére nézve ohajtani kellett. A' győzedelem hűséges maradván F. ged mellett, 300 orányira távoztatta határainktól a' hadakozás pusztításait. Az ujj kirottakból formáltatandó Légiók, fenn fogják tartani belső tartományainkban a' tsendetséget, a' mellyet a' F. ged győzedelmei szereztek. —

„Cs. K. Felséged a' maga táborai között és a' Visztulán-túl is el nem veszi szemeit sem a' kézmivek, földmivelés és kereskedés előmozdításokról, sem a' familiáknak belső böldogságokról, az alatt is, míg a' haza közönséges bátorságát, és böldogságát kívülről védelmezvén, egész Európának tsendességén dolgozik. Cs. K. Felséged méltoztatott ezen ujj kirottakból formálódó Légiók-

nak vezérjeikké ezen Szenátus tagjai közzül olya-
 nokat kinevezni, a' kik magokat a' tsatázó mező-
 kön nevezetessé tették, minekelötte Szenátorokká
 tétettek volna. — Valamint ezen palotának falai
 úgy a' lögerek és erősségek között is, jó példa-
 adással elől menni fogja Frantzia ország szemlél-
 ni a' haza és Felséged eránt való hűségben a'
 Szenátusnak minden tagjait minden környülállá-
 sok között. A' mi Szenátortársaink, a' kikre F. ged
 ezen ifiú kirottakat bízni méltoztatott, úgy fognak
 ezekre vigyázni, mint az atyák a' magok gyerme-
 keikre. Arra tanítani őket, hogy a' ditsősséget
 a' hazát és Felségedet szeréssék, nem leszen szük-
 ségek: hanem tsak azt fogják által latatni vélek,
 hogy mi módon sokasithatja az ember a' maga
 erejét az ellenség ellen, a' fenytéktartás által, és
 hogy a' katonai gyakorlottsággal való esmerkedés
 által miként tanul-meg az ember, a' hűdeg' me-
 leg' és meszfzeföld' veszedelmein győzedelmesked-
 ni. Szemeik eleibe fogják nékiek terjeszteni, hogy
 melly hirtelen való előmenetelhez tarthatnak szá-
 mot. Megmondják nékiek azon időpontot, a' mi-
 dőn honnyaikba, mind azokhoz a' kik előttök
 kedvesek vissza térhetnek, 's hazafitársaiktól vi-
 téz bátorságoknak jutalmát, a' tiszteletet elvehetik.
 Megértetik vélek, hogy a' közönséges háládatos-
 ság még egy országban is ki nem mütatta magát
 úgy, mint Fr. országban azon fegyveresek eránt,
 a' kiket sebeik vagy egyéb nyomorékságaik zász-
 lóik alól nyugodalomra menni kényszeritettek. Meg-
 fogják végezetre nékiek azt a' fényes és ditsőssé-
 ges megkülömböztetést is mutogatni, a' mellyel

F.ged a' közkatonának virtusait mint a' Generálisét éppen úgy megjutalmaztatja. —

„Cs. K. Felséged azt mondja nekünk, hogy a' Szenatusba helyezettett bizodalma határ nélkül való. Császár! a' Szenátust és az egész nemzetet által járta, a' F.ged nagy elméjébe, böltsességébe, virtusaiba, és a' Fr. nemzethez viseltető szeretetébe vetett, hathatós, tökéletes, és tisztelettel tellyes bizodalma. Kévés hónapok alatt által menni szemléltük a' leg nagyobb hadi Héros' vezérlése alatt a' Fr. nagy armádiát, az Albis vizén, a' hol Nagy Károly a' maga hódoltatásainak véget vetni, az Oderán, a' melly a' Fr. zászlókat a' maga partjain lobogni bamúlva szemlélte, és a' Wisztulán, a' mellyet illy sok tók, homokos pufzták és sivatag vidékek választanak-el az Oderától. Kilentz várak, a' mellyek között tsak egynek elfoglaltatása a' leg nevezetesebb Generálisnak egész elztendei táborozását ditsőségessé tette a' múlt két századok alatt, a' Cs. Kir. F.ged hatalmába estek. A' tsatázó mezőkön nyert 600 ágyuk, 4 ezer darab várostromló ágyuk, 400 zászlók, egy fegyveréből kivetkeztetett egész Királyi Birodalom, és 200000 hadi foglyok tesznek bizonytságot a' Felséged fegyverének rettenetes hatalma felől. A' nemes indulatú Lengyel tsoportok, a' Bavarus, Szaksz, Würtembergi, Badeni, és a' Rénusi Szövetséghez tartozó egyéb Légiók, a' F.ged Sassai között lobogtatják azon régi zászlóikat, a' mellyeket ujj gyözedelmi koszoruk által tett' díszessé az ő vitéz bátorságok. A' Cs. Kir. Felséged hadi rendjei 130 ezer emberekkel számosabbak most, mint

a' negyedik Coalitio kezdeteben voltak. Az Orosz Birodalom' egygyetlenegy rettenetes szövettségesse, a' Tél, kevés idő múlva nem fogja a' maga hidege, hava, és a' véghetetlen pusztákat elborító vizei által oltalmazni a' Moskovita határokat. A' betegség naponként több több pusztítást teszen ellenfégeink között. Császár, még is nem tettek soha nagyobb előre való vigyazásból való készülétek, mint most. A' Pyreneumi hegyektől fogva a' Pregelig, Hollandiától fogva Kalabriáig, és a' Finisterrei partoktól fogva a' Cattarói tengeröbölig, a' megtámadás és oltalmazás Systemájának véghetetlen lántza tsatol özfze mindeneket. A' böltsesség' munkáinak ilyen egy ponton való öfzszerkeztetése, a' melly még lehetlenséget is előre ellátni 's annak gátat tenni akar, a' nagy elmének azon fennjáró képzeleteivel egyetemben, a' mellyek a' leg tsudálatosabb történeteknek következeiket által látják és jó kimenetelre vezérlik, mindenkor előpostája volt azoknak a' nevezetes történeteknek, a' mellyek a' F.ged ditssöfleges pályafutásának leg nevezetesebb emlékezet - oszlopait fundálták; és a' mellyeknek szerentsés kimenetelek által, Birodalmaknak állapotjaik határozattak meg. —

„Azon nagy hadi munkák között, a' mellyek a' leg nagyobb elmének szülemenyeik, a' mellyek a' sok tapasztalás által tökéleteszé tettek, 's a' mellyek halgatva intéztetődvén, el mesterségesen bonyolgattatnak ki, és villámlási sebességgel vitetnek véghez, valamelyik, talám nem soká olyan mozdulást fog tétetni a' nagy armádiával, a' mel-

lyet csak a' természet tüntethet a' legnagyobb tapasztalású Vezér szeme eleibe, 's a' melly által az ellenség véletlenül meglepettetvén, körül szárnyáltatik, körül vétettetik, és csak a' halál, vagy a' győzedelmestől eleibe irattató törvények, szolgálhatnak néki menedék eszközül.

„Felséged csak annak a' békességnek törvényeit akarja kifzabni, a' melyre ily nagy szüksége van Európának, és a' mellyet ajánlani soha meg nem szüint F.ged. Melly nagy bámulással fogja a' jövőendő világ hallani, hogy F.ged azon tsudatélelek mellett is, a' mellyek hihetetleneknek fognak előtte tettzeni, 's a' Finantziának olyan jó állapotja mellett is, hogy leg kissebb ujj adóra sem vólt szüksége a' Státusnak, a' Felséged' mértéklettségét még is semmi némű kedvező környülállások meg nem gyengíthették. Ez a' tsudára méltó mértékletesség mindenütt egyenlő; a' Rénus partjain éppen úgy, mint a' Thuilleria palotában, Berlinben mint a' Jénai ütközet előtt, és az Oroszok által befedetett Eylaui tsatazó mezőn, mint a' Nagy Friedrich palotáiban. —

„Ha mi most, így szól Cs. K. Felséged a' maga hozzánk küldött irásában, újj áldozatokat kívánunk népeinktől oly véggel, hogy ujj erővel és eszközökkel vehessük körül magunkat, ki merjük mondani leg kissebb kételkedés nélkül, hogy ezt nem a' hadakozásnak nyujtása által való visszafizetésből tselekefszük. A' mi politikai princípiumaink állandók: mi Angliának, meg minekelőtte ő ezt a' Coalitiót lábra állította volna, ajánlottuk a' békességet; és még most is ugyan azon lékes-

költsön, ha a' Szegényen könyörülünk. Végre ezen üdvességes tzelnek, mely által tsak a' múlt Julius első napjától fogva is már 107 szegény betegek segítették, bővebb előmozdítására serkentettek a' halgatók. Valóban ki fejezhetetlen vala ez napi örömünk. Örvendhettek méltán a' szegények, és nyomorúttak, kiknek bé fogadására ily irgalmos karok nyujtattak. Örvendhettek végre azon kegyes jóltévők, és adakozók is, hogy könyörületeffégeknak már is ily nagy hasznát láthatják. Ellyenek tehát ezen Tek. V. megyének Papi, és világi Elöljárói; kik egyedül az Isteni, és felebaráti szeretettől lelkesítettvén ezen hasznos intézetet nem tsak előmenetelesíteni, sőt naponként töbre, töbre terjedő áldozatokkal, 's példákkal törekednek a' késő maradékoknak szivében is által plántálni. Ti pedig nyomorútt szegények betegek, öregek, vagy élelmetek keresésére már elégtelenek, kik ezen fel állított háznak vagy már javaival éltek, vagy ezután élni fogtok, ezen Tek. V. megye minden rendeinek erántatok mutatott atyai kegyességét, az Isten előtt öntendő minden napi háládatos imádságtokkal vízfzanozzátok, és neveiket még a' siron túl is hangoztassátok.

* * *

M á s o d f z o r i H i r a d á s.

A' Bétsi nagy Kereskedő Tost János és a' Compania legközelebbi Pünköst havában 1500 darabig legválogatottabb Spanyol származathéli kóssokat, Cseh Országból, Morvából, és Slésiából Pest-

re fog hajtatni, a' hol is Pünkösdi Inepék után leg többet ígérőnek darabonként eladattatnak. — Négy rendbéliek ; és 50, 100, 150 és 200 forinton fog darabjok kihirdettetni. Az utolsó rendbéliek egygyenként, a' három elsőbbek párosan, 's négy és tiz darabonként kiáltatnak-ki. A' kotyavetye Majus 25-ikén kezdődik és az ujj épületben az ügy nevezett Wittmaesser - házban tartatik, hova az első szállítvány néhány napokkal előre megérkezvén, ott a' kiknek tettzik megnézegethetik ezen nemes fajta Kosokat. Mindazok kik juhokkal birnak, és nyájokat nemessíteni szándéjkok vagyon, ezen jó alkalmatosságnak használásával meg kináltatnak.

H i r a d á s.

Az a' felette ditsiretes és követésre méltó intézet, melly fzerént az Európai pallérozottabb nemzeteknél nevendék leánykáikat a' szép nemet illető és ékesítő tudományoknak és mesterségeknek tanulások végett olly asszony személyekre szokták bizni, a' kik ifjúságoktól fogva magok is azon mesterségben gyakoroltatván a' leány nevendékek' sziveknek 's elméjeknek formáltatásokra alkalmatossakká tétetnek.

Egy illy köz hasznú intézetet szándékozik P o s o n y Sz. Kir. Városban egy jó származású, és erköltsi jó tulajdonságairól esméreres asszony-ság felállítani, a' ki is a' gondviselése alá, és kofztba hozzá adattatandó leány nevendékeket a' szép nemet illető munkákra, nevezetessen strümpf kötésre, hálozásra, varrásra, fejer öltözeteknek be-

séget ajánljuk néki. Az ő Ministere, a' kit a' békefészes alkudozás végett, előbbször hozzánk küldött vala, a' maga közönséges társalkodásaiban megvallotta, hogy ez a' békeség tisztességes és hasznos lehet Angliára nézve; a' ki tehát eszzerént nyilvánosságos vallást tett a' mi ügyünknek igazságos volta felől. Mi készek vagyunk az Orosz Birodalommal annak a' békefészes kötésnek feltételeit meg erősíteni, a' mellyet az ő alkudozó Követje, nevének alírásával megerősített vala, és a' mellyet az után Angliának mesterkedései ő véle vizsgálta vettettek. Mi készek vagyunk a' tsendességet az általunk meghódoltatott 8 millió embereknél és a' Pruszsziai Királynak is a' maga lakó várossát vizsgálta adni. Mind ezeket F.ged mondja nekünk.“

„És melly Felséges szavakat vetett még ezek után Felséged: — Frantziák! Mi semmi némü veszedelmekkel nem gondolunk, a' mi gyermekeinknek ditsőségekre és tsendességekre nézve! — Császár, a' Frantziák semmi veszedelemmel nem fognak gondólni az ő hazájokért és szeretett Attyokért. — „

„Cambaceres, Fő Cancellarius. etc.

M a g y a r O r s z á g.

N. V á r a d r ó l. — Ezen Tek. Nemes Bihar V. megye Papi, és világi Rendjeinek atyáskodó gondossága már régen abban foglalatoskodott, mi képpen állithatna a' közös jóltévőség segedelmével itt Váradon egy oly közönséges ispotályt (La-

zaretum) a' mely ezen Megyének, és Városnak, az emberi segedelmet ohajtó beteg szegényeit táplálás, orvoslás, és ápolgatás végett bé fogadhdtná. El érettetett már hála légyen az Egeknek! ezen régen ohajtott, és egyedül a' Nemes, és könyörülő lélektől éleztett tzel; a' mint ezt a' M. Kurir 14-ik darabjának 208-ik lapján öröm érzés között olvastuk. Most tehát csak azt emlitem: hogy tudván ezen említett N. Megyénk, hogy minden jó adomány és tökéletes ajándék magától egyedül az Egek Urától származik: azért Mártz. 15-ikán minden Váradí templomokban hálaadó innepet szentelt. A' Melt. Püspök Miklosi Ferentz ő Nagyságától a' Székes templom vala a' Tek. V. megye nagy, és közép rendének meg jelenésére ki rendelve; az hová is igen számoson gyülekeztek fel mind ezen, 's mind a' Várasí rendből. Maga a' Mélt. Püspök el kezdvén a' Sz. Ambrus, és Agoston hálaadó Enekét, 's folytatván nagy buzgósággal az Isteni tiszteletet, öröm könyvek borították sokaknak ortzájokat. A' Sz. áldozat közben T. Leitsák Ferentz Ur a' Sz. Szék, és ezen Tek. Megye Táblabirája, hathatós Sz. beszédet mondott, tárgyul vévén Sz. Máté II-ik R. 5. versét, mélyben érzékeny kifejezéssel meg mutatta, hogy a' mi Mennyei Fő mesterünknek a' betegekhez mutatott példájából, 's parantsolatjából is; ezeknek gyógyítása, és segítése reánk örökségül szállott; a' mellyet ha tehetségünk fzerént gyakorlunk, mind Istenre, mind magunkra, 's mind pedig efféle szükölködő, vagy beteg ember társainkra nézve igen nagy jutalom fog várni, az Urnak adván

kölsön, ha a' Szegényen könyörülünk. Végre ezen üdvességes tzélnak, mely által csak a' múlt Julius első napjától fogva is már 107 szegény betegek segítették, bővebb előmozdítására serkentettek a' halgatók. Valóban ki fejezhetetlen vala ez napi örömünk. Örvendhettek méltán a' szegények, és nyomorúttak, kiknek bé fogadására ily irgalmos karok nyujtattak. Örvendhettek végre azon kegyes jóltévők, és adakozók is, hogy könyörületeffégeknak már is ily nagy hasznát láthatják. Ellyenek tehát ezen Tek. V. megyének Papi, és világi Elöljárói; kik egyedül az Isteni, és felebaráti szeretettől lelkesítettvén ezen hasznos intézetet nem csak előmenetelesíteni, sőt naponként töbre, töbre terjedő áldozatokkal, 's példákkal törekednek a' késő maradékoknak szivében is által plántálni. Ti pedig nyomorútt szegények betegek, öregek, vagy élelmetek keresésére már elégtelenek, kik ezen fel állított háznak vagy már javaival éltetek, vagy ezután élni fogtok, ezen Tek. V. megye minden rendeinek erántatok mutatott atyai kegyességét, az Isten előtt öntendő minden napi háládatos imádságtokkal vízfzanozzátok, és neveiket még a' siron túl is hangoztassátok.

* * *

M á s o d f z o r i H i r a d á s.

A' Bétsi nagy Kereskedő F o s t J á n o s és a' Compania legközelebbi Pünköst havában 1500 darabig legválogatottabb Spanyol származatbéli kócsokat, Cseh Országhól, Morvából, és Sléziából Pest-

re fog hajtatni, a' hol is Pünkösdi Inepeken után leg többet ígérőnek darabonként eladattatnak. — Négy rendbéliek ; és 50, 100, 150 és 200 forinton fog darabjok kihirdettetni. Az utolsó rendbéliek egygyenként, a' három elsőbbek párosan, 's négy és tíz darabonként kiáltatnak-ki. A' kotyavetye Majus 25-ikén kezdődik és az ujj épületben az ügy nevezett Wittmaesser-házban tartatik, hova az első szállítvány néhány napokkal előre megérkezvén, ott a' kiknek tettik megnézegethetik ezen nemes fajta Kosokat. Mindazok kik juhokkal bírnak, és nyájokat nemessíteni szándékjuk vagyon, ezen jó alkalmatosságnak használásával meg kináltatnak.

H i r a d á s.

Az a' felette ditsiretes és követésre méltó intézet, melly fzerént az Európai pallérozottabb nemzeteknél nevendék leánykáikat a' szép nemet illető és ékesítő tudományoknak és mesterségeknek tanulások végett olly asszony személyekre szokták bizni, a' kik ifjúságoktól fogva magok is azon mesterségben gyakoroltatván a' leány nevendékek' sziveknek 's elméjeknek formáltatásokra alkalmatossakká tétetnek.

Egy illy köz hasznú intézetet szándékozik P o s o n y Sz. Kir. Városban egy jó származású, és erköltsi jó tulajdonságairól esméretes asszony-ság felállítani, a' ki is a' gondviselése alá, és kofztba hozzá adattatandó leány nevendékeket a' szép nemet illető munkákra, nevezetessen strümpf kötésre, hálozásra, varrásra, fejer öltözeteknek be-

tüzésekre, selyemmel, ezüst és arany fonallal való himezésre, föjkötőknek és különkülönbféle aszszonyi köntösöknek készítésekre; ennekfelette a' sz. Vallás fundamentomos tzikkelyeire, a' Német, Frantzia és Olasz nyelvekre fogja oktatni 's tanítani, még pedig olly hasznos következéssel, hogy azokat netsak folyvást beszélni, hanem azon nyelveknek reguláik szerént ekesen írni is tudhasanak. — Végtére az Aritmética, a' Geografia, a' muzsika, a' rajzolás, a' tántz mesterségében is szorgalmatossan fogja oktatni 's tanítatni. Ezen fáradsagáért és asztaladásért 300 forintnál többet nem kíván esztendőnként, úgy mindazáltal hogy azon summának fele része minden fél esztendőre előre tétettség le. A' Nevendékeknek fölöstökömjük tejből és zsemlyéből, ebédjek 4 vagy 5, vatsorájok 3 jól készült tál ételből fog állani. Ezen 300 forintokból fognak azon nevendékeknek apróbb szükségeik is, úgymint könyveik, tentájok, pennájok, muzsikai eszközök, a' szobáknak fütések, gyertya és mosás is ki telni, és ezekért külön fizetni szükség nem leszen: ágybelit mindazáltal, 6 szerviettel és 2 abrosszal együtt, 1 kalánat, egy kést és egy villát onnan hazúl magokkal kell vinni. — Azok, a' kik ezen igen hasznos intézetről bővebben, értekezni kívánnak, az említett asszony-ságot, a' Duna mellett, a' hal áruló pia-tzon, a' 756-ik számú új házban, a' második emeletben, jobbra a z 1 - s ó szám alatt feltalálhatták.